

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Departament Infrastruktury

KIN.410.006.03.2015
P/15/037

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli	P/15/037 - Rewitalizacja zdegradowanych obszarów miast
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Departament Infrastruktury
Kontroler	Zbigniew Wierszycki, specjalista k.p., upoważnienie do kontroli nr 97183 z dnia 5 października 2015 r. (dowód: akta kontroli str. 1-2)
Jednostka kontrolowana	Urząd Miasta Płocka (zwany dalej Miastem), Pl. Stary Rynek 1, 09-400 Płock
Kierownik jednostki kontrolowanej	Andrzej Nowakowski, Prezydent Miasta Płocka. ¹ (dowód: akta kontroli str. 3-6)

II. Ocena kontrolowanej działalności

Ocena ogólna

NIK ocenia pozytywnie, mimo stwierdzonych nieprawidłowości², realizację w kontrolowanym okresie³ Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Płocka.

Główne problemy ujęte w programie rewitalizacji były powiązane z zagadnieniami określonymi jako priorytetowe w dokumentach strategicznych i programowych miasta, jak również samorządu województwa i powiatu.

Projekty rewitalizacyjne były powiązane z działaniami prowadzonymi przez Miasto lub inne podmioty na obszarze objętym programem rewitalizacji. Spośród 143 zaplanowanych projektów⁴ zrealizowanych zostało 135, z czego 14 przy współfinansowaniu UE.

Stwierdzone nieprawidłowości polegały na:

- niepowołaniu, pomimo zaplanowania w Lokalnym Programie Rewitalizacji, Komitetu Monitorującego, pełniącego istotną rolę w systemie wdrażania programu,

¹ Pan Andrzej Nowakowski jest Prezydentem Miasta Płocka od dnia 5 grudnia 2010 r. Od dnia 10 listopada 2002 r. do dnia 5 grudnia 2010 r. Prezydentem Miasta Płocka był Pan Mirosław Milewski.

² Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna. Jeżeli sformułowanie oceny ogólnej według proponowanej skali byłoby nadmiernie utrudnione, albo taka ocena nie dawałaby prawdziwego obrazu funkcjonowania kontrolowanej jednostki w zakresie objętym kontrolą, stosuje się ocenę opisową, bądź uzupełnia ocenę ogólną o dodatkowe objaśnienie.

³ Okres objęty kontrolą obejmował lata 2007-2015 I półrocze (ustalenia były dokonywane wg stanu na dzień przeprowadzenia badań kontrolnych, z uwzględnieniem danych na dzień 30 czerwca 2015 roku; badaniami były objęte również działania mające miejsce przed dniem 1 stycznia 2007 r., o ile miały one bezpośredni wpływ na zjawiska będące przedmiotem kontroli).

⁴ Projekty przewidziane do realizacji w ramach programu rewitalizacji przyjętego w 2009 r., po zmianach.

- niepodaniu we wszystkich opisach szczegółowych projektów planowanych do realizacji, z wykorzystaniem środków unijnych, informacji na temat ich komplementarności z innymi działaniami na zdegradowanych obszarach.

NIK zwraca uwagę, że nie został w pełni zapewniony udział społeczeństwa w tworzeniu Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Płocka, a zastosowane metody komunikacji w tym zakresie nie wyczerpywały zasad przeprowadzenia konsultacji społecznych programu.

NIK zwraca również uwagę, że w badanym okresie nie realizowano zaleceń Strategii Rewitalizacji Starówki. Zdecydowano się na rozszerzenie obszaru rewitalizacji i realizację inwestycji rozproszonych na całym wyznaczonym obszarze, niezachowując zasady koncentracji terytorialnej poprzez działania kompleksowe na kolejnych kwartałach Starówki.

Dodatkowo, w opinii NIK, brak objęcia ustaleniami miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego całego obszaru wskazanego do rewitalizacji, mógł utrudniać prawidłowe prowadzenie procesu rewitalizacji zdegradowanych obszarów Płocka.

Zdaniem NIK, również brak rozwiązań zapewniających dotychczasowym lokatorom zamieszkanie w wyremontowanych kamienicach mógł skutkować niepożądanymi efektami rewitalizacji w sferze społecznej.

Ponadto brak skutecznych działań Prezydenta Miasta, służących wykonaniu decyzji Powiatowego Inspektora Nadzoru Budowlanego (PINB), nakazujących wyłączenie ośmiu zamieszkałych budynków mieszkalnych z użytkowania, ze względu na zły stan techniczny, w opinii NIK, zagrażał bezpieczeństwu użytkowników tych budynków.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

1. Spójność Lokalnego Programu Rewitalizacji z innymi strategiami, programami oraz planami obowiązującymi i dotyczącymi rozwoju miasta i racjonalność planowanych działań rewitalizacyjnych.

1.1. Zapewnienie kompleksowości działań na wyznaczonych do rewitalizacji obszarach.

Opis stanu faktycznego

Podstawowym dokumentem strategicznym planowania i rozwoju Płocka, oraz wieloletniego działania miasta w zakresie rewitalizacji była Strategia Rewitalizacji Płockiej Starówki⁵.

W badanym okresie, założenia tej strategii realizowane były przez Lokalny Program Rewitalizacji (LPR) Miasta Płocka⁶, tj.:

– *Lokalny Program Rewitalizacji Miasta Płocka na lata 2005 – 2013, kierunkowo do 2020 r.*⁷, który stanowił w latach 2005 – 2006 podstawę do ubiegania się o środki

⁵ Przyjęta uchwałą Nr 730/L/97 Rady Miasta Płocka z dnia 22 kwietnia 1997 roku.

⁶ LPR uchwalony w brzmieniu stanowiącym załącznik nr 1 do uchwały Nr 729/XLIII/05 Rady Miasta Płocka z dnia 28 czerwca 2005 r. jak również dwie aktualizacje, uchwalone w 2008 i 2009 roku jako załącznik nr 2 do ww. uchwały – przy czym z chwilą przyjęcia aktualizacji w 2009 roku utraciły moc: uchwała dotycząca aktualizacji przyjętej w 2008 roku i obie uchwalone w 2008 roku zmieniające ją uchwały. Aktualizacja przyjęta w 2008 roku, a następnie zastąpiona aktualizacją przyjętą w 2009 roku stanowiły kontynuację LPR przyjętego w 2005 roku na lata 2007-2013. Zostały one przyjęte jako kolejny załącznik do ww. uchwały z dnia 28 czerwca 2005 roku. Fizycznie stanowiły odrębny dokument, aby ułatwić podmiotom aplikowanie o środki unijne.

unijne na projekty rewitalizacyjne z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (EFRR) w ramach priorytetu III Zintegrowanego Programu Operacyjnego Rozwoju Regionalnego (ZPORR);

– *Lokalny Program Rewitalizacji Miasta Płocka Aktualizacja na lata 2007 – 2013*⁸ – przyjęty w dniu 24 czerwca 2008 roku⁹. Program dostosowany został do wymogów Zarządu Województwa Mazowieckiego¹⁰ określających zasady realizacji przedsięwzięć rewitalizacyjnych ze środków strukturalnych w latach 2007 – 2013;

– *Lokalny Program Rewitalizacji Miasta Płocka Aktualizacja na lata 2007–2013*¹¹ – przyjęty w dniu 26 maja 2009 roku¹². Program dostosowany został do zmienionych uchwałą¹³ Zarządu Województwa Mazowieckiego, zasad przygotowywania Lokalnych Programów Rewitalizacji.

(dowód: akta kontroli str. 9-339, 428-429, 699-717)

Zgodnie z Uchwałą Rady Miasta Płocka z dnia 30 grudnia 2013 roku¹⁴ wstępnie zaplanowano przyjęcie na lata 2014 – 2020 dokumentu stanowiącego kolejną aktualizację programu.

(dowód: akta kontroli str. 429)

Na potrzeby LPR przeprowadzono diagnozy stanu wyjściowego, których wynikiem była identyfikacja problemów występujących na zdegradowanych obszarach miasta i wyznaczenie obszaru do rewitalizacji.

Zidentyfikowane problemy zdegradowanych obszarów wskazywały m.in. na:

– w sferze przestrzennej: wysoki poziom degradacji zabudowy oraz infrastruktury technicznej, degradacja struktury przestrzennej oraz konieczność zmiany przeznaczenia terenu,

– w sferze społecznej: wysoki wskaźnik dysfunkcji społecznych, w tym bezrobocie, niski poziom poczucia bezpieczeństwa i porządku publicznego,

– w sferze gospodarczej: małą aktywność ekonomiczną ludności zamieszkującej zdegradowane obszary,

– w sferze środowiska przyrodniczego: zagrożenie ruchami masowymi (osuwiskami) w obrębie Skarpy Wiślanej, poważne awarie w zakładach przemysłowych, zagrożenie powodzią.

(dowód: akta kontroli str. 9-326)

⁷ Zwany dalej *LPR 2005*, w latach 2006 – 2008, program zmieniano raz w roku aktualizując m.in. wykaz projektów wchodzących w skład *LPR 2005*.

⁸ Zwany dalej *LPR 2008 Aktualizacja*.

⁹ Uchwała Nr 357/XXV/08 Rady Miasta Płocka z dnia 24 czerwca 2008 roku w sprawie: zmiany Uchwały Nr 729/XLIII/05 Rady Miasta Płocka z dnia 28 czerwca 2005 r.

¹⁰ Uchwała Nr 293/114/08 Zarządu Województwa Mazowieckiego (dalej w skrócie Zarządu Województwa) z dnia 19 lutego 2008 roku w sprawie przyjęcia projektu Szczegółowego opisu priorytetów Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego 2007 – 2013 (Uszczegółowienie RPO WM), wersja 1.0.

¹¹ Zwany dalej *LPR 2009 Aktualizacja*.

¹² Uchwała Nr 525/XXXVII/09 Rady Miasta Płocka z dnia 26 maja 2009 roku w sprawie: zmiany załącznika nr 2 do Uchwały Nr 729/XLIII/05 Rady Miasta Płocka z dnia 28 czerwca 2005 r. *LPR 2009 Aktualizacja* zmieniono dwukrotnie w 2009 r. i raz w roku w latach 2010 – 2012 oraz trzykrotnie w 2013 r., aktualizując m.in.: koszt, wartość dofinansowania, zakres rzeczowy projektów wchodzących w skład *LPR 2009 Aktualizacja*, wprowadzając nowe projekty oraz dodając załącznik pn. „Postępowanie w zakresie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko”.

¹³ Nr 2237/176/08 Zarządu Województwa Mazowieckiego podjęta w dniu 30 września 2008 r. zmieniającą uchwałę w sprawie przyjęcia projektu Szczegółowego opisu priorytetów Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego 2007 – 2013 (Uszczegółowienie RPO WM).

¹⁴ Uchwała Nr 702/XLII/2013 Rady Miasta Płocka z dnia 30 grudnia 2013 roku w sprawie: przystąpienia do opracowania dokumentu pn. *Lokalny Program Rewitalizacji Miasta Płocka – Aktualizacja na lata 2014 – 2020 i lata następne*.

W *LPR 2005*, *LPR 2008 Aktualizacja* i *LPR 2009 Aktualizacja* przyjęto, zgodnie z zasadami przygotowania programu¹⁵, że będzie on tworzony przy współudziale partnerów społeczno-gospodarczych. Partycypacja społeczna obejmowała m.in.: zapewnienie udziału interesariuszy w przygotowaniu programu poprzez działania Miasta, których celem było dążenie do poznania potrzeb i oczekiwań interesariuszy procesu rewitalizacji oraz ich uwzględnienie w opracowywanym dokumencie; skierowanie do interesariuszy procesu rewitalizacji działań informacyjnych; wspieranie działań służących rozwijaniu dialogu między interesariuszami oraz ich integracji wokół rewitalizacji poprzez uczestnictwo Koordynatora ds. Rewitalizacji w spotkaniach poświęconych rewitalizacji; wspieranie inicjatyw zmierzających do zwiększania udziału interesariuszy w realizacji LPR m.in. poprzez uruchomienie systemu motywacyjnego w postaci dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie i roboty budowlane przy zabytku.

(dowód: akta kontroli str. 9, 426-427, 457-466)

Przed uchwaleniem *LPR 2005* nie przeprowadzano konsultacji społecznych, natomiast przed uchwaleniem *LPR 2008 Aktualizacja* konsultacje społeczne polegały jedynie na ogłoszeniach w prasie lokalnej i na stronie internetowej Urzędu Miasta Płocka, informacji o przystąpieniu do prac mających na celu aktualizację programu. Dopiero, przy kolejnych pracach nad aktualizacją programu - *LPR 2009 Aktualizacja*, przeprowadzono (w kwietniu 2009 r.) badanie społeczne na temat rewitalizacji. Zgodnie z opinią wyrażoną przez zdecydowaną większość badanych, podjęto decyzję o kontynuowaniu procesu rewitalizacji na obszarze Starówki i zakwalifikowano do rewitalizacji także tereny osiedli mieszkaniowych. Wskazywane przez ankietowanych najpilniejsze działania, których powinna dotyczyć rewitalizacja zostały uwzględnione w celach programu *LPR 2009 Aktualizacja* oraz przy ustalaniu listy projektów.

(dowód: akta kontroli str. 172, 419-420, 430-453)

W *LPR 2005* zaplanowano przede wszystkim działania w najstarszej części Śródmieścia, obejmującej część osiedli Stare Miasto i Kolegialna. W wyniku kolejnych aktualizacji programu rewitalizacją objęto 11 osiedli mieszkaniowych, w tym Stare Miasto i Kolegialna, o powierzchni ok. 1,1 tys. ha stanowiącej 12,4% obszaru miasta zamieszkiwanego przez 85,4 tys. mieszkańców¹⁶ tj. 67,1% ludności Płocka.

(dowód: akta kontroli str. 9-416, 487,574)

Łącznie powierzchnia wstępnie wyznaczonych do rewitalizacji na lata 2014 – 2020 trzech podobszarów, obejmujących pięć osiedli mieszkaniowych, w tym Stare Miasto i Kolegialna wyniosła 1,3 tys. ha, tj. 14,8% obszaru miasta, zamieszkiwanego przez 37,5 tys. mieszkańców¹⁷, tj. 30,5% ludności Płocka wynoszącej 122,8 tys. mieszkańców.

(dowód: akta kontroli str. 9-416,487,574)

W badanym okresie sposób i kryteria zastosowane przy wyznaczeniu obszarów miasta do rewitalizacji były zgodne z dokumentami Zarządu Województwa Mazowieckiego zawierającymi szczegółowe wytyczne w tym zakresie¹⁸.

(dowód: akta kontroli str. 9, 235-239)

¹⁵ Zasady przygotowania LPR zostały określone w załączniku nr 6 do Uszczegółowienia RPO WM (patrz przypis 13).

¹⁶ Wg stanu na koniec 2006 r.

¹⁷ Stan na koniec 2013 r.

¹⁸ W odniesieniu do *LPR 2008 Aktualizacja*, obszary rewitalizacji były dostosowane do wymogów projektu *Szczegółowego opisu priorytetów RPO WM 2007 – 2013 (Uszczegółowienie RPO WM)* stanowiącego załącznik do uchwały Nr 293/114/08 Zarządu Województwa z dnia 19 lutego 2008 r. Zgodnie z wytycznymi zawartymi w *Szczegółowym Opisie Priorytetów RPO WM 2007 – 2013 (Uszczegółowienie RPO WM)* stanowiącym załącznik do uchwały Nr 2237/176/08 Zarządu Województwa z dnia 30 września 2008 r. oraz w zmienionym brzmieniu – Załącznik Nr 1 do uchwały Nr 676/225/09 Zarządu Województwa z dnia 24 marca 2009 r., przyjęto obszary rewitalizacji w *LPR 2009 Aktualizacja*.

LPR był spójny z regionalnymi i lokalnymi dokumentami strategicznymi. Główne problemy zidentyfikowane na potrzeby LPR, nawiązywały do zagadnień określonych jako priorytetowe, w dokumentach strategicznych i programowych samorządu województwa mazowieckiego i miasta Płocka, m.in. z:

– *Strategią Rozwoju Województwa Mazowieckiego*, w której określono trzy cele długookresowe: przeciwdziałanie nadmiernym, społecznie nieakceptowanym dysproporcjom w poziomie rozwoju gospodarczego i warunkach ludności w województwie, ukształtowanie tożsamości kulturowej regionu, bardziej efektywne wykorzystanie przestrzeni;

– *Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Miasta Płocka*, w którym przyjęto działanie na rzecz poprawy warunków życia mieszkańców i stanu bezpieczeństwa publicznego, ochrony walorów i zasobów przyrodniczych oraz poprawy stanu środowiska, ochrony dziedzictwa kulturowego i podnoszenia turystycznej atrakcyjności miasta, stymulowania rozwoju przedsiębiorczości, nowoczesnej i zdywersyfikowanej gospodarki lokalnej oraz usług wyższego rzędu, poprawy funkcjonowania i rozwoju infrastruktury technicznej oraz optymalnego wykorzystania przestrzeni miejskiej;

– *Strategią Zrównoważonego Rozwoju Miasta Płocka*, gdzie wskazano na potrzeby dotyczące rozwoju społecznego (m.in.: rewitalizacja starego Płocka), wysokiej jakości środowiska, rozwoju gospodarczego.

W *LPR 2008 Aktualizacja* i *LPR 2009 Aktualizacja* wskazano poza ww. dokumentami miejsca zgodności z celami, priorytetami, kierunkami i działaniami w dokumentach strategicznych i programach takich jak:

– *Narodowe Strategiczne Ramy Odniesienia 2007 – 2013*;

– *Strategia Rozwoju Kraju 2007 – 2015*;

– *Regionalny Program Operacyjny Województwa Mazowieckiego 2007 – 2013*;

– *Wojewódzki Program Opieki nad Zabytkami*.

(dowód: akta kontroli str. 9, 101-103, 225-234, 421-422)

W *Strategii Zrównoważonego Rozwoju Miasta Płocka* Diagnoza część II Analiza jakościowa¹⁹ do problemów w zakresie gospodarki przestrzennej zaliczono m.in.: brak miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego (mpzp) na obszarach istotnych dla rozwoju miasta, brak programu zagospodarowania terenów zalewowych i osuwiskowych zagrożonych m.in.: osuwaniem się fragmentów Skarpy Wiślanej. W badanym okresie problemy te nie zostały jednak rozwiązane. Obszar miasta wyznaczony do rewitalizacji w *LPR 2009 Aktualizacja* jedynie częściowo pokrywał się z obszarami objętymi ustaleniami mpzp (19, spośród 52, obowiązujących mpzp na terenie Płocka). W konsekwencji, dla większości inwestycji realizowanych na obszarze wyznaczonym do rewitalizacji, przeprowadzono postępowania administracyjne w sprawie wydania decyzji o warunkach zabudowy, uniemożliwiając tym samym wprowadzenie ograniczeń lub warunków niezbędnych w kształtowaniu przestrzeni na zdegradowanym obszarze. W latach 2009 – 2015 wydano ok. 600 decyzji o warunkach zabudowy dla obiektów zlokalizowanych na obszarze rewitalizacji, w tym również dla obszaru Skarpy Wiślanej²⁰. W wyniku szczegółowego badania dokumentacji 30 wybranych losowo decyzji o warunkach zabudowy wydanych w latach 2009 – 2015 dla obszaru

¹⁹ Załącznik Nr 3 do uchwały Nr 411/XXIX/08 Rady Miasta Płocka z dnia 25 listopada 2008 roku w sprawie: przyjęcia *Strategii Zrównoważonego Rozwoju Miasta Płocka do 2022 roku*.

²⁰ Np. w lutym 2015 wydano decyzję o warunkach zabudowy dla zlokalizowanego na Starówce, na Skarpie Wiślanej, budynku mieszkalnego wielorodzinnego wraz z parkingiem podziemnym przy ul. Kazimierza Wielkiego w odniesieniu do której Geolog Miasta nie zajął stanowiska.

rewitalizacji²¹, nie stwierdzono niezgodności przedsięwzięć objętych wskazanymi wyżej decyzjami z celem LPR.

(dowód: akta kontroli str. 9, 422-423, 484-486, 875-887, 995-998)

Obowiązujące w badanym okresie²² zasady wynajmowania lokali wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu Gminy Miasta Płock, nie przewidywały odrębnych regulacji związanych z polityką mieszkaniową na obszarach rewitalizowanych. Nie wprowadzono rozwiązań zapewniających dotychczasowym lokatorom zamieszkanie w wyremontowanych kamienicach.

(dowód: akta kontroli str. 9, 280,423, 454-456, 985-991)

W ramach LPR realizowane były projekty, które dotyczyły nieruchomości o uregulowanym stanie prawnym, a uzyskanie z budżetu miasta Płocka dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie i roboty budowlane przy zabytku było możliwe m.in. jedynie po uregulowaniu kwestii własnościowych. Podmioty zewnętrzne realizujące działania na obszarach wskazanych do rewitalizacji chcąc aplikować o środki unijne, zobowiązane były zgłaszać swoje projekty do LPR. W pozostałych przypadkach podmioty zewnętrzne zgłaszały realizowane projekty na zasadzie dobrowolności. Dla zapewnienia m.in. spójności i kompleksowości działań rewitalizacyjnych podejmowanych na zdegradowanych obszarach, katalog projektów nie był zamknięty.

(dowód: akta kontroli str. 423)

Realizatorzy projektów infrastrukturalnych, które uzyskały dofinansowanie unijne zgodnie z zawartymi umowami o dofinansowanie mieli obowiązek zachować pięcioletni okres trwałości projektu. Dla zapewnienia trwałych efektów rewitalizacji na zdegradowanych obszarach, Miasto w okresie programowym 2007-2013 podejmowało działania mające na celu spopularyzowanie pojęcia rewitalizacji oraz zwiększenie wiedzy na ten temat polegające m.in. na wspieraniu działań służących rozwijaniu dialogu między interesariuszami oraz ich integracji wokół rewitalizacji poprzez aktywne uczestnictwo w spotkaniach poświęconych rewitalizacji²⁴.

(dowód: akta kontroli str. 9, 291-323, 424-425)

Pierwsze działania inwestycyjne po uchwaleniu w 1997 roku Strategii Rewitalizacji Płockiej Starówki koncentrowały się wokół Starego Rynku.

W obszarze wskazanym w LPR do rewitalizacji zaplanowano działania w sferze społeczno-gospodarczej i infrastrukturalnej, prowadzone – w okresie realizacji *LPR 2009 Aktualizacja* – przez Miasto lub inne podmioty, które były powiązane z projektami rewitalizacji, były to m.in.:

1. Przebudowa, remont 14 ulic i rozbudowa dwóch ulic, budowa oświetlenia dwóch ulic, budowa pięciu parkingów przy ulicach Starego Miasta i osiedla Kolegialna, poprawa funkcjonowania systemu transportu publicznego w Płocku²⁵;

²¹ Wybrano z Rejestrów decyzji o warunkach zabudowy, co dwudziestą decyzję o warunkach zabudowy wydaną dla obiektu zlokalizowanego na obszarze rewitalizacji – dla której wydano później pozwolenie na budowę.

²² Uchwała Nr 1081/LIII/02 Rady Miasta Płocka z dnia 28 maja 2002 roku oraz Uchwała Nr 340/XXII/2012 Rady Miasta Płocka z dnia 27 marca 2012 roku w sprawie zasad wynajmowania lokali wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu Gminy Miasto Płock.

²⁴ Spotkaniach organizowanych przez organizacje pozarządowe (np. „Rewitalizacja – moda czy konieczność”, 8 lipca 2011 roku) oraz w posiedzeniu Płockiej Rady Gospodarczej w dniu 19 marca 2014 roku – do którego Miasto dołączyło prezentację projektów realizowanych w ramach LPR 2009 Aktualizacja).

²⁵ Były to m.in.: instalacja systemu dynamicznej informacji pasażerskiej obejmującego zakup i montaż 20 szt. tablic informacyjnych z oprogramowaniem oraz zakup i montaż 20 szt. wiat przystankowych wraz z systemem monitoringu.

2. Wzmocnienie Skarpy Wiślanej w Płocku w celu zabezpieczenia przed osuwiskami poprzez przebudowę ciągu nadskarpowego oraz budowę mola spacerowego;
3. Przebudowa, remonty 10 budynków zlokalizowanych przy sześciu ulicach osiedli Stare Miasto i Kolegialna;

4. Budowa pomnika księcia Bolesława Krzywoustego wraz z zagospodarowaniem działek przy ul. Piekarskiej;

5. Wsparcie pracodawców w procesie rekrutacji i doboru pracowników z wykorzystaniem bazy osób bezrobotnych, szkolenia indywidualne i grupowe dla osób bezrobotnych skorelowane z potrzebami pracodawców, aktywizujący lokalną społeczność pedagogzy ulicy, streetworkerzy, prowadzący lokalne przedsięwzięcia o charakterze integracyjnym;

6. Organizacja kina letniego, Jarmarku Tumskiego, Bożonarodzeniowego, Wielkanocnego, Dnia Kuchni Polskiej, akcji turystyczno-edukacyjnej „Odkryj z nami Płock”, plenerowych koncertów, imprez.

(dowód: akta kontroli str. 9, 425-426, 835-874)

W *LPR 2005*, *LPR 2008 Aktualizacja* i *LPR 2009 Aktualizacja* określono zasady i tryb przyjmowania projektów rewitalizacji oraz plan finansowy z podziałem na poszczególne okresy i lata ich realizacji. Wnioski o wpisanie projektów do programu, przyjmowane były zgodnie z określonym trybem i zasadami przez Koordynatora ds. Rewitalizacji²⁶.

(dowód: akta kontroli str. 9, 16, 134-167, 256-323, 427-428)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Uwagi dotyczące
badanej działalności

1. Zdaniem NIK udział społeczeństwa w tworzeniu LPR nie wyczerpywał w pełni zasad przeprowadzenia konsultacji społecznych programu, określonych w *LPR 2005*, *LPR 2008 Aktualizacja* i *LPR 2009 Aktualizacja*.
2. W opinii NIK, brak objęcia ustaleniami mpzp całego obszaru wskazanego do rewitalizacji może utrudniać prawidłowe prowadzenie procesu rewitalizacji zdegradowanych obszarów Płocka.
3. NIK zwraca uwagę, iż brak rozwiązań zapewniających dotychczasowym lokatorom zamieszkanie w wyremontowanych kamienicach mógł skutkować niepożądanymi efektami rewitalizacji w sferze społecznej.

1.2. System oceny skuteczności prowadzonych działań rewitalizacyjnych.

Opis stanu
faktycznego

W LPR określono system monitorowania i ewaluacji programu, zapisano m.in., że Prezydent Miasta Płocka w drodze zarządzenia powołał Komitet Monitorujący celem wdrażania i monitorowania Programu. W skład Komitetu Monitorującego

²⁶ Funkcję Koordynatora ds. Rewitalizacji pełnił w odniesieniu do:

– *LPR 2005* – Referat Programowania Strategii i Rewitalizacji Starówki w Oddziale Planowania Strategicznego wchodzącym w skład Wydziału Urbanistyki, Architektury, Geodezji i Katastru Urzędu Miasta Płocka;

– *LPR 2008 Aktualizacja* i *LPR 2009 Aktualizacja* – Zespół Rewitalizacji Miasta, zwany dalej ZRM, Wydziału Gospodarki Mieszkaniowej;

– *LPR 2009 Aktualizacja* – od stycznia 2011 do września 2012 ZRM w Oddziale Strategii Rozwoju Miasta, zwanym dalej OSRM, wchodzącym w skład Wydziału Urbanistyki i Strategii Rozwoju Miasta, od września 2012 do stycznia 2015 Referat Rewitalizacji Miasta w OSRM wchodzącym w skład Wydziału Strategii Rozwoju Miasta, Urbanistyki i Architektury, od stycznia 2015 do chwili obecnej Referat Rewitalizacji i Estetyzacji Miasta w Wydziale Rozwoju i Polityki Gospodarczej Miasta Urzędu Miasta Płocka.

miały wchodzić m.in. osoby wskazane przez partnerów społecznych i gospodarczych. Do zadań Komitetu Monitorującego miało należeć w szczególności m.in. monitorowanie przebiegu oraz ocena efektywności i skuteczności realizacji Programu, przyjmowanie raportów okresowych oraz raportu końcowego z realizacji Programu od odpowiedzialnego m.in. za organizację systemu monitorowania Programu Koordynatora ds. Rewitalizacji.

(dowód: akta kontroli str. 9, 166-175, 256-262)

Prezydent Miasta Płocka nie powołał Komitetu Monitorującego. Postępy w realizacji LPR śledził Koordynator ds. Rewitalizacji i opracowywał *Informacje z realizacji Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Płocka* na sesje Rady Miasta.

(dowód: akta kontroli str. 585-698)

Przyjęto, że realizacja projektów ujętych w LPR będzie monitorowana na poziomie wskaźników: produktu, rezultatu i oddziaływania, sprawdzanych okresowo – co najmniej raz na kwartał; wskaźniki rezultatu – corocznie lub po zakończeniu projektu, a wskaźniki oddziaływania weryfikowane będą corocznie (dla wskaźników oddziaływania mierzalnych w cyklu rocznym) lub po zakończeniu projektu, w ciągu kolejnych pięciu lat.

(dowód: akta kontroli str. 9,169)

W LPR określono aktualizację kwartalną programu na poziomie operacyjnym – dla identyfikacji nowych projektów oraz aktualizacji zapisów dotyczących projektów już wpisanych. Na poziomie strategicznym aktualizację roczną programu – dla dokonywania wyborów o charakterze strategicznym, wypracowania kierunków rozwoju procesu rewitalizacji, ustalenia aktualnych potrzeb oraz priorytetów na poziomie miasta dotyczących typów projektów, które powinny być realizowane oraz wyboru nowych obszarów do rewitalizacji, na których miasto powinno koncentrować działania związane z rozwojem społeczno-gospodarczym.

(dowód: akta kontroli str. 9,172-174,259)

W wyniku realizacji przyjętych projektów uzyskano m.in. następujące efekty wg stanu na dzień 30 czerwca 2015 roku: liczba projektów z zakresu rewitalizacji obszarów zdegradowanych, szt. 135 przy zakładanych 143, tj. 94,4% planu; liczba projektów dotyczących adaptacji budynków na cele kulturalne/turystyczne, szt. 3, wykonano plan w 100%; liczba projektów dotyczących adaptacji budynków na cele społeczne, szt. 5, wykonano plan w 100%; liczba projektów dotyczących adaptacji budynków na cele edukacyjne, szt. 5, wykonano plan w 100%; liczba budynków poddanych renowacji, szt. 219, przy zakładanych 227, tj. 96,5% planu; liczba obiektów zmodernizowanych z przeznaczeniem na cele kulturalne/turystyczne, szt. 2 przy zakładanych 3, tj. 66,7% planu; liczba projektów walki z przestępczością i poprawy bezpieczeństwa mieszkańców, szt. 2, wykonano plan w 100%; liczba projektów dotyczących porządkowania publicznej przestrzeni miejskiej, szt. 3 przy zakładanych 5, tj. 60% planu; liczba odnowionych budynków mieszkalnych, szt. 190 przy zakładanych 197, tj. 96,4% planu; liczba budynków mieszkalnych zaadaptowanych na mieszkania chronione (socjalne), plan i wykonanie szt. 0.

Prezydent Miasta Płocka wskazał m.in., że proces rewitalizacji nie został zakończony. W celu osiągnięcia lepszych efektów planowana jest koncentracja terytorialna podejmowanej interwencji.

(dowód: akta kontroli str. 9, 169-171, 235-238, 258,829-832)

Ustalone
nieprawidłowości

Prezydent Miasta Płocka nie powołał Komitetu Monitorującego pomimo, że wymóg taki został określony w LPR. W sprawie przyczyn niepowołania Komitetu Monitorującego celem wdrażania i monitorowania Programu, do którego zadań

miało należeć w szczególności m.in. monitorowanie przebiegu oraz ocena efektywności i skuteczności realizacji Programu, przyjmowanie raportów okresowych oraz raportu końcowego z realizacji Programu, Prezydent Miasta Płocka podał w wyjaśnieniach m.in., że *w celu realizacji zapisów zawartych w LPR z 2009 r. Zespół Rewitalizacji Miasta w Wydziale Gospodarki Mieszkaniowej Urzędu Miasta Płocka w czerwcu 2009 r. przygotował dokumenty niezbędne do powołania Komitetu Monitorującego. Zgodnie z decyzją przełożonych Komitet nie został jednak powołany.*

W ocenie NIK było to działanie nierzetelne. W skład Komitetu Monitorującego miały wchodzić m.in. osoby wskazane przez partnerów społecznych i gospodarczych, którzy wykazali swoją aktywność np. w czasie konsultacji społecznych do projektu zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta Płocka. Brak Komitetu Monitorującego powodował, że działania rewitalizacyjne na zdegradowanych obszarach, ich skuteczność i efekty nie były monitorowane wg obowiązujących zasad²⁷.

1.3. Planowanie działań w ramach LPR, w tym dobór projektów, pozwalających na stworzenie spójnego i całościowego podejścia do rozwiązania problemu obszarów kryzysowych.

Opis stanu faktycznego

Zgodnie z Wytycznymi dotyczącymi przygotowania LPR²⁸ powinien on zawierać kryteria wyboru projektów. W dokumentach obowiązujących w badanym okresie były to m.in. kryteria takie jak: wymóg realizacji projektu na obszarze wskazanym do rewitalizacji, zasadność planowanych wydatków do przedmiotu i zakresu projektu, władanie na potrzeby projektu nieruchomością o uregulowanym stanie prawnym, komplementarność z innymi działaniami.

(dowód: akta kontroli str. 9, 166-167, 256-257, 263-290, 424)

W związku z wprowadzoną przez Zarząd Województwa Mazowieckiego²⁹ zmianą zasad opracowania programu na podstawie którego zgłaszane mogły być projekty rewitalizacji, ubiegające się o środki unijne, konieczna była zmiana *LPR 2008 Aktualizacja*. Z tego powodu, jak również w związku ze zmianą terminu naboru wniosków, Miasto nie mogło ubiegać się o środki unijne, pomimo iż w programie przygotowano już 26 takich projektów.

Rada Miasta Płocka przyjęła w dniu 26 maja 2009 r. zmieniony LPR, który umożliwił ubieganie się o środki unijne z RPO WM 2007-2013 na realizację projektów rewitalizacji. W zmienionym programie Miasto zakwalifikowało 49 projektów spełniających wymogi do aplikowania o środki unijne wg nowych zasad. Jednak warunki konkursu ogłoszonego przez Zarząd Województwa Mazowieckiego³⁰ w maju 2009 r. ograniczyły nowo przyjęte zasady, poprzez wykluczenie możliwości złożenia więcej niż jednego wniosku przez tego samego

²⁷ Obowiązek powołania Komitetu Monitorującego wynika z art. 36 ustawy z dnia 6 grudnia 2006 roku o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U.2014.1649 j.t.).

²⁸ Patrz przypis 13.

²⁹ Nr 2237/176/08.

³⁰ W okresie programowania 2007-2013 odbył się jeden nabór wniosków w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego dla Działania 5.2. Rewitalizacja miast.

beneficjenta oraz wyłączenie projektów dotyczących infrastruktury mieszkaniowej, spowodowały, że Miasto do konkursu zgłosiło tylko trzy projekty.

(dowód: akta kontroli str. 9, 496-513)

Zgłoszone w ramach *LPR 2009 Aktualizacja* projekty posiadały uzasadnienie ekonomiczne i/lub społeczne. Przyjęte w ramach LPR projekty podlegały procedurze aktualizacji przyjętej dla Wieloletniego Planu Inwestycyjnego Miasta, w ramach zarządzania Strategią Zrównoważonego Rozwoju Miasta Płocka, m.in. wykonywano analizy techniczne i finansowe dla projektów inwestycyjnych.

(dowód: akta kontroli str. 427, 467-470, 496, 514-517, 919-944, 992-993, 1104-1322)

Realizatorami projektów ujętych w LPR były komórki organizacyjne Urzędu Miasta Płocka, spółki miejskie, jednostki organizacyjne Miasta Płocka i podmioty zewnętrzne. Realizatorzy projektów odpowiadali za pozyskanie środków finansowych na realizację zgłoszonych projektów. Koordynator ds. Rewitalizacji nie posiadał uprawnień w zakresie badania zdolności finansowej podmiotów zgłaszających projekty.

(dowód: akta kontroli str. 9, 166-167, 256-257, 263-290, 424)

Strategia Rewitalizacji Płockiej Starówki, wskazywała na konieczność koncentracji działań na obszarze śródmieścia i objęcia działaniami kompleksowymi kolejnych kwartałów. Pomimo, iż w ramach LPR do rewitalizacji wskazano szerszy obszar (m.in. w wyniku badania sondażowego), zdecydowana większość projektów realizowanych była na terenie śródmieścia, tj. na osiedlach Stare Miasto i Kolegialna, gdzie zlokalizowanych było 94 ze 135 projektów inwestycyjnych w ramach *LPR 2009 Aktualizacja*. Większość projektów dotyczyła remontów, przebudowy, odbudowy takich obiektów jak: zabytkowe kamienice, budynki mieszkalne wielorodzinne, szkoły, przedszkola, centra kultury, kościoły. Były to w większości jednak inwestycje punktowe, a nie realizujące kompleksowo rewitalizację poszczególnych kwartałów. Jedynie w przypadku, gdy właścicielem przylegających do siebie nieruchomości był ten sam właściciel, działania rewitalizacyjne prowadzone były z uwzględnieniem koncentracji terytorialnej. Przykładami takich działań były m.in.:

- realizacja przez spółkę miejską projektu „Złoty Róg”, gdzie kompleksowo zrewitalizowano obszar poprzez wybudowanie budynków mieszkalno-usługowych łącznie z przebudową istniejących 4 budynków;
- remont parku za Tumem, remont alejek spacerowych, zagospodarowanie terenów przy ul. Piekarskiej (Plac Książęcy wraz z pomnikiem Bolesława Krzywoustego), stanowiły działania skoncentrowane.

(dowód: akta kontroli str. 490-491, 494-495)

W nowym okresie programowania obejmującym lata 2014 – 2020 Miasto podjęło działania mające na celu opracowanie kolejnej aktualizacji LPR obejmującej m.in. wyznaczenie obszarów do rewitalizacji, które zgodnie z wytycznymi ówczesnego

Ministerstwa Infrastruktury i Rozwoju, łącznie nie będą obejmować więcej niż 20% powierzchni gminy i dotyczyć liczby ludności większej niż 30% jej mieszkańców.

(dowód: akta kontroli str. 327-339, 487, 574)

Ustalone
nieprawidłowości

W wyniku kontroli stwierdzono nieprawidłowość polegającą na braku w opisach szczegółowych projektów³¹ planowanych do realizacji z wykorzystaniem środków unijnych informacji na temat komplementarności projektów rewitalizacji, w której należało wykazać, że projekty te są powiązane z innymi działaniami realizowanymi na wyznaczonym obszarze lub mogą mieć jakikolwiek wpływ na ich realizację³² – powyższe mogło stanowić podstawę do obniżenia punktacji dla zgłaszanych projektów³³ lub odrzucenia projektów z powodu uchwalenia LPR niezgodnie z zasadami³⁴.

Prezydent Miasta Płocka podał w wyjaśnieniach m.in., że: *Określenie komplementarności – powiązania projektu z innymi zrealizowanymi/realizowanymi na danym terenie projektami dokonywane było każdorazowo przez wnioskodawcę w chwili składania wniosku aplikacyjnego. (...) W sytuacji, gdy dane zamieszczone w złożonym do jednostki wdrażającej wniosku aplikacyjnym nie były spójne z danymi zawartymi w LPR dokonywano aktualizacji LPR. Tak było m.in. w przypadku czterech wniosków, (...) które przeszły pozytywnie ocenę formalną i dwa ostatecznie uzyskały dofinansowanie.*

(dowód: akta kontroli str. 9,946,951-952,986-990)

W ocenie NIK niepodanie we wszystkich opisach szczegółowych projektów planowanych do realizacji, z wykorzystaniem środków z EFRR, informacji na temat ich komplementarności z innymi działaniami na zdegradowanych obszarach, było działaniem nierzetelnym.

Uwagi dotyczące
badanej działalności

NIK zwraca uwagę, że nie realizowano w pełni zaleceń Strategii Rewitalizacji Starówki, tj. kompleksowej rewitalizacji kolejnych kwartałów osiedli Stare Miasto i Kolegialna, niezachowując tym samym zasady koncentracji terytorialnej. Zdecydowano się na rozszerzenie obszaru rewitalizacji i realizację inwestycji rozproszonych na całym obszarze rewitalizacji.

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie mimo stwierdzonych nieprawidłowości działalność kontrolowanej jednostki w zbadanym zakresie.

³¹ Załącznik nr 2 do LPR 2009 Aktualizacja.

³² Tylko jeden z 49 projektów w załączniku nr 2 do LPR 2009 Aktualizacja z 26 maja 2009 r. zawierał taką informację, cztery z 50 projektów w załączniku nr 2 do LPR 2009 Aktualizacja z 29 września 2009 r., 10 z 55 projektów w dokumencie z 28 września 2010 r., dwa z czterech projektów w dokumencie z 26 lutego 2013 r., trzy z pięciu projektów w dokumencie z 26 listopada 2013 r..

³³ W ocenie kryteriów merytorycznych horyzontalnych można było uzyskać 10 punktów, w tym za komplementarność z przedsięwzięciami: Zrealizowanymi, obecnie realizowanymi lub planowanymi do realizacji 5 punktów, planowanymi do realizacji 3 punkty, brak komplementarności 0 punktów.

³⁴ Zasady określone zostały w załączniku nr 6 (Zasady przygotowania LPR, punkt 4) do Uszczegółowienia RPO WM (Załącznik Nr 1 do uchwały Nr 676/225/09 Zarządu Województwa Mazowieckiego z dnia 24 marca 2009 r., Szczegółowy Opis Prorytetów Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego 2007 – 2013 (Uszczegółowienie RPO WM).

2. Efektywność działań realizowanych na zdegradowanych obszarach Miasta

2.1. Integralność działań na obszarze rewitalizacji, w tym projektów realizowanych w ramach LPR

Opis stanu faktycznego

W LPR 2005 zaplanowano realizację w latach 2005-2013 110 projektów. W LPR 2009 Aktualizacja zaplanowano realizację 148 projektów, a po zmianach 143 projektów, w tym 14 ze wsparciem UE. Większość z nich (135) stanowiły projekty inwestycyjne.

(dowód: akta kontroli str. 9, 135-163, 728-761)

Zrealizowane projekty wpisywały się w działania wynikające z lokalnych dokumentów strategicznych. Projekty zgłoszone do LPR nie były realizowane w systemie Partnerstwa Publiczno Prywatnego.

(dowód: akta kontroli str. 492-493)

Wszystkie 143 projekty przyjęte w LPR 2009 Aktualizacja wpisały się w działania służące zaspokojeniu potrzeb, w dążeniu do realizacji celów bieżących i strategicznych rozwoju miasta³⁵. Zapewniono zgodność realizacji LPR z dokumentami programowymi, zbierano dane finansowe i rzeczowe w zakresie postępów wdrażania oraz przebiegu realizacji projektów, a także podejmowano działania korygujące.

(dowód: akta kontroli str. 9, 996, 1004)

W wyniku działań remontowych w ramach LPR powstała infrastruktura, która służy realizacji projektów społecznych, kulturalnych, edukacyjnych i ma wpływ na rozwój lokalnej gospodarki, realizowane były projekty wzajemnie powiązane.

(dowód: akta kontroli str. 493-496, 514-518)

Ustalone nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości

2.2. Niwelowanie negatywnych zjawisk w obszarze objętym rewitalizacją

Opis stanu faktycznego

Realizowane projekty powiązane były z priorytetami i działaniami wyznaczonymi w LPR.

W wyniku realizowanych projektów nastąpiła poprawa standardu budynków mieszkalnych – odnowienie stanu technicznego budynków (wykonywano m.in. remonty konstrukcji, dachów, elewacji budynków), doposażenie w urządzenia instalacji technicznej (m.in. węzły ciepłne), docieplenie (termomodernizacja) budynków.

(dowód: akta kontroli str. 9, 131, 166-167, 251, 256-257, 263-290, 424, 585-697)

³⁵ W realizację Strategii zrównoważonego rozwoju Miasta Płocka do 2022 roku. W realizację Programu opieki nad zabytkami i Programu Rozwoju Turystyki wpisało się 69 projektów dotyczących remontów i adaptacji zabytków. W realizację Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Płocka, Osoba niepełnosprawna w społeczności lokalnej, Programu Aktywności Lokalnej dla Miasta Płocka, Programu promocji zatrudnienia i aktywizacji lokalnego rynku pracy w Płocku na lata 2008 – 2013 i Programu współpracy Miasta Płocka z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego, działającymi na terenie Miasta Płocka wpisało się m.in. osiem projektów realizowanych ze środków Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki. W realizację Programu gospodarowania mieszkaniowym zasobem gminy wpisało się 98 projektów dotyczących infrastruktury mieszkaniowej. W realizację Programu ochrony środowiska dla Miasta Płocka i Programu ochrony powietrza wpisały się m.in. trzy projekty (budowa alejek spacerowych wraz z odwodnieniem i oświetleniem, nasadzenia zieleni na terenie parku za Tumem i przy Sądach oraz usunięcie szkodliwych dla zdrowia i życia mieszkańców elementów zawierających azbest w ramach rewitalizacji budynków komunalnych na Osiedlu Miodowa Jar – I etap. W realizację Polityki gospodarczej Płocka wpisały się m.in. trzy projekty zrealizowane w ramach Inicjatywy Jessica.

Realizowane projekty wpłynęły na uporządkowanie przestrzeni publicznej oraz na poprawę stanu środowiska w obszarze objętym rewitalizacją. Miasto, równolegle realizowało również zadania nie objęte LPR, a służące funkcjonowaniu projektów rewitalizacyjnych (np.:drogi, chodniki, dojazdy, doposażenia budynków w sieć ciepłowniczą).

(dowód: akta kontroli str. 9, 263-323, 423, 454-456, 718-762, 985-991)

W 2013 r., na obszarach objętych rewitalizacją, nastąpiła zmiana wartości referencyjnej wskaźników zastosowanych przy wyznaczaniu obszaru do rewitalizacji w *LPR 2009 Aktualizacja*³⁶.

Wzrósł poziom ubóstwa i wykluczenia³⁷, wzrosła stopa długotrwałego bezrobocia³⁸, uległ obniżeniu wskaźnik prowadzenia działalności gospodarczej³⁹. Odnotowano jednocześnie obniżenie poziomu przestępczości i wykroczeń⁴⁰ oraz nastąpiła poprawa poziomu wartości zasobu mieszkaniowego⁴¹.

NIK zwraca jednak uwagę, że na zmiany ww. wskaźników wpływ miały również czynniki zewnętrzne, nie związane z podejmowanymi działaniami rewitalizacyjnymi, np.: podwyższenie od października 2012 kryterów dochodowych uprawniających do świadczeń pieniężnych, wyłączenie w lutym 2013 roku programu analityczno-statystycznego pod nazwą „Temida”⁴².

(dowód: akta kontroli str. 235-238, 829-832, 986-991)

Miasto nie posiadało danych dotyczących liczby utworzonych miejsc pracy na obszarach rewitalizowanych. Nie dysponowało również danymi dotyczącymi migracji wewnątrzmięjskiej podmiotów gospodarczych oraz organizacji społecznych - takie statystyki nie były prowadzone.

W zakresie zmiany wskaźników referencyjnych oraz braku danych dotyczących liczby utworzonych miejsc pracy, Prezydent Miasta Płocka wskazał m.in., że proces rewitalizacji nie został zakończony.

(dowód: akta kontroli str. 340-341, 829-830, 959-962, 986-988)

Dokonane oględziny 94, spośród 135 ujętych w *LPR 2009 Aktualizacja* projektów inwestycyjnych wykazały m.in., że projekty dotyczyły 48 pojedynczych budynków rozproszonych na obszarze rewitalizacji. W 30 projektach, rewitalizacją objęto jedynie fronty budynków.

Ponadto, stwierdzono brak skutecznych działań Prezydenta Miasta, służących wykonaniu decyzji Powiatowego Inspektora Nadzoru Budowlanego, wydanych w latach 2007 – 2014, nakazujących wyłączenie z użytkowania ośmiu zamieszkałych budynków mieszkalnych⁴³ na obszarze rewitalizacji. Budynki te, zarządzane przez spółki miejskie głównie Miejski Zakład Gospodarki Mieszkaniowej

³⁶ Przyjętych wg danych z 2006 r.

³⁷ Dla obu obszarów uległy pogorszeniu wskaźniki – liczba osób korzystających z zasiłków pomocy społecznej na 1 tys. ludności.

³⁸ Uległy pogorszeniu dla czterech z pięciu obszarów wskaźniki – udział długotrwałe bezrobotnych wśród osób w wieku produkcyjnym.

³⁹ Uległy pogorszeniu dla czterech z sześciu obszarów wskaźniki – liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarki narodowej.

⁴⁰ W przypadku trzech obszarów spadła wartość wskaźnika – liczba przestępstw na 1 tys. ludności.

⁴¹ Nie zmienił się dla jednego obszaru natomiast poprawa nastąpiła w przypadku dziewięciu obszarów, gdyż zmalała – liczba budynków wybudowanych przed rokiem 1989/do ogólnej liczby budynków (%).

⁴² Dane przekazane przez Komendę Miejską Policji w Płocku nie zawierały wszystkich kategorii przestępstw, należy jednak stwierdzić, że najwyższe, czyli najgorsze wartości wskaźnika obliczone wg danych za rok 2013 wystąpiły w przypadku płockiej Starówki – dla obszarów Stare Miasto i Kolegialna.

⁴³ Dotyczy to budynków zlokalizowanych przy ul.: Grodzka 8 (Decyzja Nr 97/2009), Bielska 27 (Decyzja Nr 23/2011), Kwiatka 10 (Decyzja Nr 49/2011), Kwiatka 9 (Decyzja Nr 104/2012), Sienkiewicza 64 (Decyzja Nr 74/2013), Kościuszki 9 – oficyna lewa (Decyzja Nr 47/2014), Kościuszki 16A (Decyzja Nr 54/2014) oraz Nowowiejskiego 1A (Decyzja Nr 142/07).

(MZGM) – TBS Sp. z o.o., zostały wyłączone z użytkowania na podstawie art. 68 ustawy z dnia 7 lipca 1994 roku Prawo budowlane⁴⁴ z uwagi na zły stan techniczny, stwarzający zagrożenie bezpieczeństwa użytkowników. Remonty czterech z tych budynków ujęte były jako projekty do realizacji w ramach *LPR 2005*. Nie zostały jednak zrealizowane w planowanym terminie, ani przeniesione do wykonania w ramach *LPR 2009 Aktualizacja*.

W wyjaśnieniu, w sprawie niedopełnienia jeszcze ww. obowiązków, wyjaśnienia przyczyn i podjętych działań Prezydent Miasta Płocka podał m.in., że jeden z budynków stanowi własność osób fizycznych, znajduje się w zarządzie Gminy – Miasto Płock, po wykwaterowaniu osób tam zamieszkujących zostanie wydany właścicielom; odnośnie lokatorów trzech budynków toczą się sprawy o eksmisję lub oczekują na wykonanie wyroków eksmisyjnych, odnośnie pozostałych budynków złożono mieszkańcom propozycje lokali zamiennych (nie wszystkie propozycje zostały przyjęte) i w momencie dysponowania odpowiednimi lokalami będą złożone propozycje dla lokatorów tych budynków.

(dowód: akta kontroli str. 562-572, 718-762, 948,952-957, 986, 989-990, 1104-1251, 1323-1354)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Uwagi dotyczące
badanej działalności

Zdaniem NIK, brak skutecznych działań Prezydenta Miasta, służących wykonaniu decyzji Powiatowego Inspektora Nadzoru Budowlanego, wydanych w latach 2007 – 2014, nakazujących wyłączenie z użytkowania ośmiu zamieszkałych budynków mieszkalnych⁴⁵ na obszarze rewitalizacji, ze względu na zły stan techniczny, w opinii NIK zagrażał bezpieczeństwu użytkowników tych budynków.

2.3. Nakłady poniesione w ramach LPR na działania skierowane na zdegradowane obszary Miasta

Opis stanu
faktycznego

W *LPR 2009 Aktualizacja* po zmianach zaplanowano realizację 143 projektów wydatki w kwocie 377.586,1 tys. zł, w tym 78.517,0 tys. zł – środki UE, 53.725,0 tys. zł – środki z budżetu Miasta Płocka oraz 245.344,2 tys. zł – środki innych podmiotów, wydatkowano na realizację 134 projektów łącznie kwotę 317.94,2 tys. zł, w tym 86.166,7 tys. zł – środki UE, 63.248,2 tys. zł – środki z budżetu Miasta Płocka oraz 168.532,4 tys. zł – środki innych podmiotów.

(dowód: akta kontroli str. 888-917)

W ramach RPO WM – Działanie 5.2. Rewitalizacja miast zrealizowano dwa projekty, większy projekt obejmował rewitalizację w latach 2011-2015 za kwotę 25.662,2 tys. zł (w tym 16.843,9 tys. zł dofinansowanie UE i 8.818,2 tys. zł z budżetu Miasta) budynków dawnego Kolegium i dawnej Kolegiaty św. Michała w Płocku, m.in. prace konstrukcyjne, prace budowlane, badania i prace konserwatorskie, badania

⁴⁴ Dz.U. 2013. 1409 j.t.

⁴⁵ Dotyczy to budynków zlokalizowanych przy ul.: Grodzka 8 (Decyzja Nr 97/2009), Bielska 27 (Decyzja Nr 23/2011), Kwiatka 10 (Decyzja Nr 49/2011), Kwiatka 9 (Decyzja Nr 104/2012), Sienkiewicza 64 (Decyzja Nr 74/2013), Kościuszki 9 – oficyna lewa (Decyzja Nr 47/2014), Kościuszki 16A (Decyzja Nr 54/2014) oraz Nowowiejskiego 1A (Decyzja Nr 142/07).

archeologiczno-architektoniczne wewnątrz budynków oraz remonty elewacji obydwu zabytkowych budynków, wykonano także drogę pożarową, parkingi, boisko szkolne, nasadzono zieleń.

W ramach RPO WM Inicjatywa Jessica zrealizowano trzy projekty, największy w latach 2013-2014 za kwotę 20.000,0 tys. zł (w tym 15.000,0 tys. zł dofinansowanie UE i 5.000, 0 tys. zł środki beneficjenta), ramach rewitalizacji obszaru dawnej Fabryki Maszyn Żniwnych – etap VII wykonano m.in. adaptację, przebudowę i remont kompleksu dwóch hal przemysłowych o powierzchni 1.645 m² i 3.572 m².

W ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki zrealizowano osiem projektów, m.in. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej zrealizował w latach 2011-2012 za kwotę 1.575,2 tys. zł (w tym 1.428,7 tys. zł dofinansowanie UE i 146,5 tys. zł z budżetu Miasta) projekt Razem dla rewitalizacji – pilotażowy program rewitalizacji społecznej Obszaru Starego Miasta, łącznie w ramach projektu objęto wsparciem 122 mieszkańców obszaru Starego Miasta, zrealizowano trzy rodzaje zadań: reintegracja społeczna, reintegracja społeczno-animacyjna oraz reintegracja zawodowa, w trakcie realizacji projektu dziewięć osób podjęło zatrudnienie, 124 osoby ukończyły kursy zawodowe podwyższające kwalifikacje zawodowe.

61 projektów, w tym cztery częściowo, zrealizowano z dofinansowaniem z budżetu Miasta, były to głównie remonty zabytkowych kamienic na osiedlu Stare Miasto i Kolegialna. Największy projekt Modernizację i zagospodarowanie Wieży Ciśnień przy ul. Warszawskiej zrealizowano w latach 2012-2014 za kwotę 2.700,0 tys. zł, w tym 396,8 tys. zł z budżetu Miasta.

W ramach pozostałych działań rewitalizacyjnych zrealizowano 61, w tym pięć częściowo, z 69 zaplanowanych projektów, m.in. projekt, Rozbudowa obiektu przy ul. Tumskiej na siedzibę Muzeum został zrealizowany w latach 2007-2010 za kwotę 20.626,2 tys. zł (w tym 4.516,3 dofinansowanie UE i 8.859,9 tys. zł z budżetu Miasta i 7.250,0 tys. zł z budżetu województwa mazowieckiego). Projekty zrealizowano częściowo lub odstąpiono od realizacji projektów ze względów finansowych.

(dowód: akta kontroli str. 829-832, 919-944)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Ocena częściowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność jednostki w badanym obszarze.

IV. Wnioski

Wnioski pokontrolne

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi wynikające z ustaleń kontroli, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli⁴⁶, wnosi o:

1. Powołanie Komitetu Monitorującego, celem wdrażania i monitorowania programu rewitalizacji miasta oraz włączenie w skład Komitetu Monitorującego m.in. osób wskazanych przez partnerów społecznych i gospodarczych.
2. Egzekwowanie od beneficjentów kompletnej informacji o składanych projektach, w tym na temat komplementarności.

⁴⁶ Dz. U. z 2015 r., poz. 1096.

3. Uwzględnienia w perspektywie na lata 2014 - 2020 realizacji zaleceń Strategii Rewitalizacji Starówki.
4. Podjęcie skutecznych działań w celu niezwłocznego wykonania decyzji nakazującej wyłączenie budynków mieszkalnych z użytkowania.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Departamentu Infrastruktury Najwyższej Izby Kontroli.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykorzystania uwag
i wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK proszę o poinformowanie Najwyższej Izby Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Warszawa, dnia stycznia 2016 roku

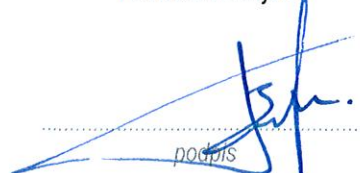
Kontroler
Zbigniew Wierszycki
Specjalista k.p.

.....
podpis

Najwyższa Izba Kontroli
Departament Infrastruktury

Dyrektor
Tomasz Emiljan

.....
podpis

